

Női bíborosok?

Felhívás Ferenc pápához

Helen Schüngel-Straumann bázeli teológusnő kezdeményezésére európai és amerikai katolikus teológus nők és férfiak az alábbi felhívást írták alá; ebben azt kérik Ferenc pápától, hogy aktívan vonja ba a nőket a központi döntésekbe. Ennek egyik megnyilatkozása lehetne nők bíborosi kinevezése.

Ferenc pápának a szegények és elnyomottak felé fordulása különleges örömet ébreszt, de várakozásokat is kelt. Éppígy az a kijelentése, hogy a nőknek sokkal nagyobb szerepet kellene játszaniuk a katolikus egyházban, és részt kellene venniük a döntésekben.

A nőket szinte mindenütt a világon különösen is érinti a szegénység, a háttérbe szorítás és az erőszak. Az egyház tagjainak több mint fele nő, de ezt a többséget kisebbségként kezelik, holott számos elhivatott és magasan képzett nő van itt: szerzetesnők, teológusnők, felelős állásokat betöltő, az Egyház iránt erősen elkötelezett nők. Lelkipásztori vagy karitatív területen dolgoznak, a bázison, iskolákban, egyházi szervezetekben – gyakran önkéntesként. Elvi síkon és gyakorlatilag is sikraszállnak az evangéliumért, a fontos döntésekbe azonban nem vonják be őket, így aztán rendkívül egyenlőtlen és igazságtalan helyzet áll fenn a katolikus egyházban. A nők azonban többé nem tárgyak akarnak lenni, hanem alanyok, és a nők nélkül nem lehet egyházat építeni.

Az egyenlőség és az igazságosság a bibliai próféták központi követelése: ismételten különös figyelmet követelnek a „szegények, özvegyek és árvák” számára. Jézus is teljesen ennek a nagy prófétai hagyománynak a talaján állt, és nőket is meghívott tanítványként a maga Isten Országá-mozgalmába.

Az igazságosság jézusi üzenete okán azt javasoljuk, hogy megfelelő számú nőt nevezzenek ki bíborossá.

Sem a Bibliában, sem a dogmatikában és az egyházi hagyományban nincs olyan érv, amely akadályozhatná a pápát abban, hogy a lehető leghamarább valóra váltson egy effajta intézkedést. Szabadon felmentést adhat az egyház-jog által feltételezett felszentelés alól, ahogyan ez a múltban ismételten megtörtént. Alkalmilag egészen a 19. századig laikusokat is neveztek ki bíborossá a pápák.

Az egész egyház egységének és vezetésének felelőseként a pápa rögtön megtehetné az első lépéseket annak érdekében, hogy az egyháztagok „nagyobbik fele” aktívan részt vegyen a fontos döntésekben és a következő pápaválasztásban. Igen okos és diplomatikus döntés

lenne, ha – saját köreiben valóra váltva a nők egyenjogúsítását – megmutatná, hogy a katolikus egyház nem olyan nőellenes, mint amilyennek gyakran ábrázolják.

Ismételten ajánlják a nőknek, hogy használják ki az adott játékteret. A bíborosi kinevezés kitűnő példája lenne az effajta cselekvésnek. De célunk nem az egyház további klerikalizálása, hanem az, hogy a nők aktívan részt vehessenek a központi döntések meghozatalában.

Nem arról van szó, hogy a kétes „korszellemhez” alkalmazkodjunk, hanem arról, hogy hallgassunk „az idők jeleire” (XXIII. János pápa), amelyek több mint ötven év múltán még mindig nem kaptak elég teret a katolikus egyházban. Ha az egyház felelősei nem győzik le elméletileg és gyakorlatilag is a patriarchalizmust, és nem teszik lehetővé, hogy döntő pontokon a nők is szóhoz jussanak, akkor a katolikus egyház egyre több hozzáértő és elkötelezett nőt fog elveszíteni.

Forrás: Publik-Forum, 2013/17